

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie Funduszu Spójności

(2005/C 231/03)

Komitet Regionów,

uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego Fundusz Spójności (COM(2004) 494 końcowy- 2004/0166 (AVC);

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 15 lipca 2004 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu Regionów w tej sprawie, zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję swojego Przewodniczącego z 26 maja 2004 r. o powierzeniu Komisji ds. Spójności Terytorialnej, prac nad niniejszą opinią;

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1164/94, ustanawiające Fundusz Spójności, uzupełnione następnie rozporządzeniami Rady (WE) nr 1264/99 i (WE) 1265/99;

uwzględniając inne wnioski w sprawie rozporządzeń Komisji Europejskiej dotyczących *ogólnych zasad stosujących się do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności*, COM(2004) 492 końcowy, 2004/0163 (AVC) oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), COM(2004) 495 końcowy — 2004/0167 (COD);

uwzględniając swoją opinię w sprawie Trzeciego Raportu na temat Spójności Gospodarczej i Społecznej (CdR 120/2004 fin) ⁽¹⁾

uwzględniając raport prognostyczny w sprawie zarządzania i uproszczenia funduszy strukturalnych po 2006 roku (CdR 389/2002 fin) ⁽²⁾;

uwzględniając własny projekt opinii przyjęty w dniu 4 lutego 2005 r. przez Komisję ds. Polityki Spójności Terytorialnej (sprawozdawca: Antonio PAIVA, Przewodniczący Rady Miasta Tomar (PT/EPP)) (CdR 234/2004 rev.2);

na 59. sesji plenarnej w dniach 13-14 kwietnia 2005 r. (posiedzenie z dn. 13 kwietnia) przyjął następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitet Regionów

1.1 z zadowoleniem przyjmuje ramową propozycję Komisji Europejskiej w sprawie uregulowań dotyczących funduszy strukturalnych w okresie 2007-2013;

1.2 jest przekonany, że, biorąc pod uwagę rozszerzenie Unii do 25, a następnie do 27 państw, propozycja Komisji przydziału 0,41 PNB (z możliwością zwiększenia do 0,46 przy włączeniu pomocy dla rozwoju obszarów wiejskich i rybołówstwa) i zarezerwowania 336,3 miliardów euro na finansowanie trzech celów (78 % na konwergencję, 18 % na konkurencyjność regionalną i zatrudnienie, 4 % na współpracę terytorialną) jest minimalnym kompromisem dla przyszłej polityki spójności;

1.3 jest zadowolony, że zakres pomocy z Funduszu Spójności objął wsparcie projektów, które przedstawiają korzyści ekologiczne, mianowicie efektywności energetycznej i energii odnawialnej oraz, w sektorze transportu poza sieciami transeuropejskimi, transportu kolejowego, rzeczno i morską, intermodalnych systemów transportowych i ich interoperacyjności, zarządzania ruchem drogowym i powietrznym, czystą komunikacją miejską i transportem publicznym;

1.4 z zadowoleniem odnotowuje fakt, że Fundusz Spójności będzie dotyczył państw członkowskich o PNB poniżej 90 % średniej wspólnotowej. Należy szukać rozwiązania politycznego dla Państw Członkowskich, które w następstwie rozszerzenia Unii przestaną kwalifikować się do finansowania z jego środków;

1.5 jest zdania, że państwa członkowskie będące beneficjentami Funduszu Spójności nie powinny być karane wstrzymaniem pomocy finansowej z Funduszu Spójności, kiedy, zgodnie z art. 104 ust. 6 Traktatu, w danym państwie członkowskim istnieje nadmierny deficyt publiczny;

1.6 ufa, że Komisja Europejska wyjaśni, czy wstrzymanie pomocy, jeśli do niego dojdzie, dotyczy tylko nowych projektów, które zostaną zatwierdzone po 1 stycznia w roku następującym po podjęciu decyzji;

1.7 jest przekonany, że Komisja Europejska musi przeanalizować dobre i złe strony uwzględniania tych samych ogólnych przepisów w przypadku zarówno EFRR i EFS, jak i Funduszu Spójności. Przedstawione uzasadnienie nie wyjaśnia tego punktu propozycji Komisji. Komitet Regionów uważa, że należy przeprowadzić analizę kosztów i korzyści związanych z tą zmianą w uregulowaniach dotyczących Funduszu Spójności;

⁽¹⁾ Dz.U. C 318 z 22.12.2004, str. 1

⁽²⁾ Dz. U. 2003/C 256/01.

1.8 ufa, że Komisja Europejska ma powód, by przejść od analizy poszczególnych projektów (art. 1 ust. 3 rozporządzenia WE nr 1164/94 dotyczącego obecnego Funduszu Spójności) do analizy programów (ostatni ustęp punktu 5.2 uzasadnienia dokumentu COM(2004) 492 końcowy — rozporządzenie dotyczące funduszy strukturalnych) propozycji państw członkowskich otrzymujących wsparcie z Funduszu Spójności. Metoda ta będzie zupełnie inna od stosowanej obecnie. Komisja Europejska powinna usprawiedliwić tę zmianę stosownie do wyników oceny aktualnego Funduszu Spójności, którą należy przeprowadzić.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Zalecenie 1

Nowy motyw 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR
	<u>Fundusz Spójności musi także brać pod uwagę społeczne aspekty zrównoważonego rozwoju oraz przyczyniać się do osiągnięcia integracji społecznej, zwłaszcza jeśli chodzi o ułatwienie dostępu i usunięcie barier dla osób niepełnosprawnych oraz zwalczanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych, zgodnie z art. 13 Traktatu.</u>

Uzasadnienie

Fundusze strukturalne, zwłaszcza Fundusz Spójności, są podstawowym instrumentem ograniczania i łagodzenia wykluczenia społecznego grup wrażliwych, jak w przypadku eliminowania we wszystkich dziedzinach życia barier dla osób niepełnosprawnych, zwłaszcza poprzez propagowanie i tworzenie dostępnego otoczenia dla osób niepełnosprawnych w dziedzinie technologii informatycznych, transportu i infrastruktury budowlanej.

Zalecenie 2

Artykuł 2 — punkt 1

Zakres pomocy

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR
Transeuropejskie sieci transportowe, zwłaszcza priorytetowe projekty o znaczeniu ogólnoeuropejskim, określone w decyzji nr 1692/96 WE;	Transeuropejskie sieci transportowe, zwłaszcza priorytetowe projekty o znaczeniu ogólnoeuropejskim, określone w decyzji nr 1692/96 WE i <u>ich odpowiednie połączenia, mianowicie porty i lotniska.</u>

Uzasadnienie

Zwłaszcza regiony peryferyjne Unii Europejskiej potrzebują tych połączeń w celu zmniejszenia odizolowania od kontynentu europejskiego i zapewnienia dostępu do sieci transeuropejskiej.

Zalecenie 3

Artykuł 3 — punkt 1

Zasady kwalifikowalności wydatków

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR
Następujące wydatki są niekwalifikowalne: 1) VAT; 2) procenty od długu; 3) zakup ziemi za kwotę przekraczającą 10% całkowitych kwalifikujących się wydatków na daną operację; 4) budownictwo mieszkaniowe; 5) zamykanie elektrowni jądrowych.	Następujące wydatki są niekwalifikowalne: 1) VAT; 2) procenty od długu; 3) zakup ziemi za kwotę przekraczającą 10% całkowitych kwalifikowalnych wydatków na daną operację; 4) budownictwo mieszkaniowe; 5) zamykanie elektrowni jądrowych.

Uzasadnienie

W obecnym Funduszu Spójności VAT jest kwalifikowalny i nie ma powodu do zastrzania istniejących przepisów.

Zalecenie 4

Artykuł 4

Warunki dostępu do pomocy z Funduszu

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR
<p>1. Pomoc z Funduszu Spójności regulują następujące zasady.</p> <p>2. Jeśli Rada:</p> <p>a) ustaliła w zgodności z art. 104 ust. 6 WE, że w będącym beneficjentem Państwie Członkowskim istnieje nadmierny deficyt budżetu państwa oraz</p> <p>b) postanowiła w zgodności z art. 104 ust. 8 Traktatu o WE, że dane Państwo Członkowskie, w odpowiedzi na zalecenie Rady wydane zgodnie z art. 104 ust. 7, nie podjęło skutecznych działań lub że działania te okazały się niewystarczające,</p> <p>postanawia wstrzymać albo całość, albo część pomocy finansowej z Funduszu dla danego Państwa Członkowskiego, z mocą obowiązującą od 1 stycznia w roku następującym po decyzji. Wstrzymanie dotyczy zobowiązań.</p> <p>3. Rada postanawia uchylić zawieszenie pomocy finansowej z Funduszu, jeśli ustalą, że dane Państwo Członkowskie podjęło niezbędne działania korygujące. Komisja ponownie włącza do budżetu wstrzymane zobowiązania.</p> <p>4. Rada większością kwalifikowaną podejmuje wspomniane w ust. 2 i 3 decyzje w sprawie wniosku Komisji.</p>	<p>1. Pomoc z Funduszu Spójności będzie uzależniona od następujących zasad.</p> <p>2. Jeśli Rada:</p> <p>a) ustaliła w zgodności z art. 104 ust. 6 WE, że w będącym beneficjentem Państwie Członkowskim istnieje nadmierny deficyt budżetu państwa, oraz</p> <p>b) postanowiła w zgodności z art. 104 ust. 8 Traktatu o WE, że dane Państwo Członkowskie, w odpowiedzi na zalecenie Rady wydane zgodnie z art. 104 ust. 7, nie podjęło skutecznych działań lub że działania te okazały się niewystarczające.</p> <p>postanawia wstrzymać albo całość, albo część pomocy finansowej z Funduszu dla danego Państwa Członkowskiego, z mocą obowiązującą od 1 stycznia w roku następującym po decyzji. Wstrzymanie dotyczy zobowiązań.</p> <p>3. Rada postanawia uchylić zawieszenie pomocy finansowej z Funduszu, jeśli ustalą, że dane Państwo Członkowskie podjęło niezbędne działania korygujące. Komisja ponownie włącza do budżetu wstrzymane zobowiązania.</p> <p>4. Rada większością kwalifikowaną podejmuje wspomniane w ust. 2 i 3 decyzje w sprawie wniosku Komisji.</p> <p><u>Państwami kwalifikującymi się do wsparcia z Funduszu Spójności są Państwa Członkowskie, których dochód narodowy brutto (DNB) na głowę mieszkańca, mierzony paritetem siły nabywczej i obliczony na podstawie danych wspólnotowych za ostatnie trzy lata, dostępnych w (...), jest mniejszy niż 90% średniej wspólnotowej.</u></p>

Uzasadnienie

Artykuł 4 należy zastąpić nowym ustępem, który powinien zawierać listę Państw Członkowskich kwalifikujących się do wsparcia z Funduszu Spójności.

Jeśli art. 4 pozostanie w brzmieniu zaproponowanym przez Komisję Europejską, Państwo Członkowskie korzystające z Funduszu Spójności zostanie ukarane podwójnie. Jedną z sankcji jest podobna do tej, którą stosuje się wobec każdego innego Państwa Członkowskiego o nadmiernym deficycie publicznym. Drugą będzie zawieszenie finansowania z Funduszu Spójności dla danego Państwa Członkowskiego.

Chociaż jest zrozumiałe, że Państwa Członkowskie korzystające z Funduszu Spójności muszą spełnić warunki konwergencji gospodarczej, to zawieszenie finansowania z Funduszu Spójności przyniesie więcej trudności temu Państwu Członkowskiemu, którego PNB jest już niższy od średniej wspólnotowej.

Co więcej, nie jest jasne, czy zawieszenie finansowania dotyczy nowych projektów przyjętych po 1 stycznia w roku następującym po decyzji oraz co dzieje się z projektami, które zostały przyjęte przed tą datą.

Bruksela, 13 kwietnia 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu do rynku usług portowych

oraz

Białej księgi dotyczącej rewizji rozporządzenia (EWG) nr 4056/86 w sprawie stosowania reguł konkurencji WE do transportu morskiego

(2005/C 231/04)

Komitet Regionów,

uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu do rynku usług portowych (COM(2004) 654 końcowy; 2004/0240 (COD)) oraz Białą księgę dotyczącą rewizji rozporządzenia (EWG) nr 4056/86 w sprawie stosowania reguł konkurencji WE do transportu morskiego (COM(2004) 675 wersja ostateczna);

uwzględniając decyzję Rady z dnia 2 lutego 2004 r. o zasięgnięciu jego opinii na ten temat, zgodnie z artykułem 265, ustęp 1 i artykułem 80 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję swojego Przewodniczącego z dnia 3 listopada 2004 r. o zobowiązaniu Komisji ds. Polityki Spójności Terytorialnej do sporządzenia opinii w tej sprawie;

uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Poprawa jakości usług w portach morskich: kluczowy aspekt dla transportu europejskiego. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu do rynku usług portowych” (COM(2001) 35 wersja ostateczna) wraz ze zmianą wniosku w sprawie dostępu do rynku usług portowych (przedłożony przez Komisję zgodnie z art. 250 ust. 2 TWE) (COM/2002/0101 wersja ostateczna);

uwzględniając swoją opinię z dnia 20 września 2001 r. w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Poprawa jakości usług w portach morskich: kluczowy aspekt dla transportu europejskiego” (CdR 161/2001 fin) ⁽¹⁾;

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 29 września 2001 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu do rynku usług portowych (CES 1495/2001);

uwzględniając raport Stałego Komitetu Państw EFTA z dnia 2 maja 2002 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu do usług portowych;

⁽¹⁾ Dz. U. C 19 z 22.01.02, str.3